Prima instanță: Judecătoria Orhei (sediul Telenești), (Judecător: Ludmila Iarmaliuc)
Dosarul nr. 2ri-90/24

CURTEA DE APEL BĂLŢI
DECIZIE
Colegiul Civil şi de Contencios administrativ

06 decembrie 2024 mun. Bălți
Instanţa compusă din:
Preşedintele completului Elena Grumeza
Judecătorii Corolevschi Dumitru, Natalia Chircu

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat împotriva încheierii din 04 aprilie 2024 a judecătoriei Orhei (sediul Telenești), pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat împotriva lui Căpăţînă Ion, Palii Serghei,Saca Aneta, Nicov Mihail,privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere al debitorului societății cu răspundere limitată „Agroulei”,

a c o n s t a t a t:

Solicitarea reclamantului:

1. La data de 12 decembrie 2023, reclamantul Serviciul Fiscal de Stat a depus la Judecătoria Orhei (sediul Telenești) o cerere de chemare în judecată împotriva pârâților Căpăţînă Ion, Plaii Serghei, Saca Aneta, Nicov Mihail, privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere al debitorului societății cu răspundere limitată „Agroulei”.
2. În motivarea acțiunii civile a invocat că prin hotărârea Curţii de Apel Chişinău din data de 17 noiembrie 2016 a fost intentat procesul de insolvabilitate în privința debitorului societatea cu răspundere limitată „Agroulei”, în baza cererii introductive depuse de către debitor.
3. A menționat că Serviciul Fiscal de Stat în cadrul ședinței de validare a creanțelor a fost recunoscut în calitate de creditor chirografar al debitorului cu creanța validată în sumă de 618 698,23 lei, inclusiv creanțe chirografare de rangul III (plăți de bază) în mărime de 277 281, 81 lei și creanțe chirografare de rangul VI (majorări de întârziere,amenzi) în sumă de 341 416, 42 lei.
4. A susținut că obligațiile fiscale menționate s-au format în baza dărilor de seamă prezentate de debitor, precum şi urmare a controlului fiscal efectuat, în rezultatul căruia a fost adoptată decizia asupra cazului de încălcare a legislației

fiscale nr.192-C din data de 27 februarie 2017, obligații care nu au fost onorate de către debitor.

5. A atras atenția asupra faptului că, în cadrul procesului de insolvabilitate intentat față de întreprinderea societatea cu răspundere limitată „Agroulei”, directorii statutari nu au avut obiecții asupra cuantumului creanțelor validate ale creditorilor.

6. A relatat că ținând cont de faptul că debitorul Societatea cu răspundere limitată „Agroulei” nu dispune de bunuri care în urma valorificării ar putea stinge creanțele validate, iar pe conturile bancare lipsesc mijloace financiare, constată că unica modalitate de stingere a creanțelor validate ale Serviciului Fiscal de Stat este atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului prin prisma art.247, 248 al Legii insolvabilității nr.149/2012.

7. A enunțat că conform informației din Sistemul informațional automatizat al Serviciului Fiscal de Stat, administratorii societății cu răspundere limitată „Agroulei”sunt Căpăţînă Ion, Palii Serghei, Saca Aneta, Nicov Mihail.

8. A remarcat că argumentarea cererii de chemare în judecată privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului, Serviciul Fiscal de Stat menționează că, unul dintre temeiurilor constituie acțiunile prevăzute de art.248 alin.(1) lit.e) al Legii insolvabilității, și anume ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii.

9. Susține că un alt argument ce ține de temeinicia cererii privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere constituie acțiunile prevăzute de art.248 alin.(1) lit.h) al Legii insolvabilității, determinate prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14.

10. Cere reclamantul Serviciul Fiscal de Stat admiterea cererii şi încasarea în mod solidar, de la pârâții Căpăţînă Ion, Palii Serghei, Saca Aneta, Nicov Mihail în contul masei debitoare a societății cu răspundere limitată „Agroulei” a creanței validate nestinse a Serviciului Fiscal de Stat în sumă totală de 618 698, 23 lei.

11. La data de 11 martie 2024, pârâții Căpăţînă Ion, Palii Serghei, Saca Aneta, Nicov Mihail, reprezentați de avocatul Serghei Şteliman, au depus o cerere privind excepția de tardivitate la cererea de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere al debitorului.

12. În motivarea excepției de tardivitate au invocat că hotărârea de intentare a procesului de insolvabilitate în privința Societății cu răspundere limitată „Agroulei” a fost pronunțată la data de 17 noiembrie 2016.

13. Atrag atenția că reclamantul face referire la actul de control, fiscal din data de 10 februarie 2017, întocmit de reclamantul, respectiv temeiurile pe care le invocă reclamantul, în susținerea poziției sale a pârâților la răspundere subsidiară, acesta le-a cunoscut cel târziu din data de 10 februarie 2017.

14. A menționat că la această dată 10 februarie 2017, la care reclamantul cunoștea cu certitudine circumstanțele care se referă ca temei de atragere la răspundere subsidiară, a expirat la data de 10 februarie 2020. Respectiv, termenul de doi ani de la intentarea procedurii de insolvabilitate a expirat la data de 17 noiembrie 2018, respectiv cel târziu termenul de trei ani de la data expirării a termenului de doi ani de la intentarea procedurii de insolvabilitate, dată de la care cel târziu începe să curgă prescripția, a expirat la data de 17 noiembrie 2021.

15. A indicat că cererea de atragere la răspundere subsidiară a pârâților Căpăţînă Ion, Palii Serghei, Saca Aneta, Nicov Mihail a fost depusă în instanța de judecată la data de 11 decembrie 2023, astfel termenul de prescripție a fost omis cu 3 ani 10 luni și 9 zile, practic cu depășirea termenului este mai mare cu însăși termenul de prescripție.

16. A relatat că nu poate fi reținut eventuala obiecție a reclamantului prin care legea îi permite să depună cereri de atragere la răspundere subsidiară, a fost adoptată mai târziu, or această lege a fost adoptată încă în anul 2020. Astfel, în anul 2020 au dispărut temeiurile ce au împiedicat organul fiscal să depună nemijlocit cererea de atragere la răspundere subsidiară în instanța de judecată.

17. A relevat că în anul 2020 nu mai exista nici un temei care ar împiedica organul fiscal să depună nemijlocit în instanța de judecată cererea de atragere la răspundere subsidiară, iar organul fiscal nu a depus cererea timp de 30 zile de la modificarea legii, dar doar peste trei ani.

18. Solicită, admiterea cererii privind excepția de tardivitate, emiterea încheierii prin care cererea depusă de Serviciul Fiscal de Stat privind atragerea lui Căpăţînă Ion, Palii Serghei, Saca Aneta, Nicov Mihail la răspundere subsidiară să fie respinsă ca depusă cu omiterea termenului de prescripție extinctivă.

Poziția instanței de fond:

19. Prin încheierea din 04 aprilie 2024 a judecătoriei Orhei (sediul Telenești), în conformitate cu prevederile art. 8 alin.(2), 248 alin.(5) al Legii insolvabilității nr.149/2012, art.1861, 269-270 Cod de procedură civilă, s-a dispus:

- Se admite cererea pârâților Căpăţînă Ion, Palii Serghei, Saca Aneta, Nicov Mihail, privind excepția de tardivitate.
- Cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat împotriva lui Căpăţînă Ion, Palii Serghei, Saca Aneta, Nicov Mihail, privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere al debitorului, se respinge ca fiind tardivă.

Solicitarea recurentului:

20. La data de 10 aprilie 2024 (f.80),Serviciul Fiscal de Stat a înaintat cerere de recurs împotriva soluției instanței de fond din 04 aprilie 2024 ,solicitînd :

- admiterea prezentei cereri de recurs;
- casarea integrală a încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Teleneşti nr. 2i-105-2/2023 din 04.04.2024, soluţionând prin decizie problema respectivă .

21. În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat argumente similare cu cele expuse în cererea de chemare în judecată înaintată împotriva lui Căpăţînă Ion, Palii Serghei,Saca Aneta, Nicov Mihail,privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere al debitorului societății cu răspundere limitată „Agroulei".

22. Consideră,recurentul încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 04 aprilie 2024, ilegală, neîntemeiată şi pasibilă casării, în acest sens comunicînd următoarele.

23. Reține ca fiind eronată concluzia instanţei de fond expusă în încheierea contestată cu recurs, referitor,la faptul,că termenul de 3 ani stabilit pentru depunerea cererii de atragere la răspundere subsidiară, *MD-2005, m***** Tel (373 22) 82-33-53, Fax (373 22) 82-33-54, mail&sfs.md. www.sfs.md*, începe să curgă de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate, astfel de la data de 2 februarie 2017 până la data de 2 februarie 2019 urma să fie cunoscută persoana care a acuzat insolvabilitatea, îar începând cu data de 2 februarie 2019 creditorul Serviciul Fiscal de Stat urma să valorifice în termen de 3 ani cerere privind atragerea la răspundere subsidiară, în conformitate cu prevederile art. 248 alin.(5) din Legea insolvabilităţii, inclusiv reţinând perioada stării de urgenţă pe teritoriul RM 17.02.2020-15.05.2020, termenul de prescripţie a expirat la data de 9.05.2022.

24. Potrivit prevederilor *art. 186[1] din Codul de procedură civilă,* cererile depuse în instanţa de judecată peste termenul de prescripţie extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripţie sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepţiei, instanţa de judecată examinează excepţia de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen.

25. Atrage atenţia, că, *art. 248 alin. (5) din Legea insolvabilităţii* nu prevede că termenul de prescripţie de 3 ani începe să curgă din data intentării procedurii de insolvabilitate în privinţa debitorului, dar stabileşte expres, termenul începe să curgă de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea.

26. Susţine, că la caz Serviciul Fiscal de Stat nu a omis termenul de înaintare în instanţa de insolvabilitate a cerereii respective, întrucât cererea a fost depusă în interiorul termenului prevăzut la *art. 248 alin. (5) din Legea insolvabilităţii,* şi anume de 3 ani de la data care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvabilitate, dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

27. Mai mult ca atât, începutul curgerii termenului de prescripţie extinctivă a acţiunii unui creditor faţă de membrii organelor de conducere a debitorului insolvabil privind atragerea la răspundere subsidiară nu este condiţionat de data emiterii hotărârii privind intentarea procesului de insolvabilitate faţă de debitorul insolvabil, ci de data la care creditorul a cunoscut sau trebuia să cunoască persoana care a cauzat insolvabilitatea, în acest sens prevederile Legii insolvabilităţii fiind în concordanţă cu prevederile *art. 2038 alin.(l) Cod civil*, care la fel condiţionează momentul începerii curgerii termenului de prescripţie extinctivă a acţiunii în răspundere civilă delictuală de faptul cunoaşterii de către persoana vătămată a existenţei prejudiciului şi persoanei obligate să-l repare.

28. Deasemenea,potrivit practicii judiciare consacrate (*Recomandarea CSJ nr.86 din 20.01.2016 cu privire la practica aplicării art. 248 alin. (5) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012),* analiza normei în cauză denotă faptul, că pentru angajarea răspunderii persoanelor care au contribuit la apariţia stării de insolvabilitate, este necesar ca debitorul să fie subiect al unei proceduri de insolvabilitate în curs de desfăşurare. Or, răspunderea specială nu poate fi antrenată în afara procedurii de insolvabilitate, respectiv înainte ca această procedură să fie intentată sau după încetarea acesteia. Subiect al iniţierii unei astfel de acţiuni este administratorulMichidatorul procesului de insolvabilitate, după desemnarea lui de instanţă ori de creditori la prima adunarea creditorilor, iar instanţa de insolvabilitate este exclusiv competentă la examinarea cererii privind atragere la răspundere subsidiară.

29. Astfel, prin prisma prevederilor *art. 395 Cod civil,* atrage atenţia că acţiunea privind angajarea răspunderii membrilor organelor de conducere şi/sau de supravegherea a debitorului, se prescrie în termen de 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvabilitate.

30. La caz,mai menţionează, că cererea de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SA ’’Consmont” de către creditorul Serviciul fiscal de Stat a fost înaintată în interiorul termenului prevăzut la *art. 248 alin. (5) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012,* şi anume de 3 ani de la data care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoane care a cauzat starea de insolvabilitate.

31. În urma argumentelor invocate, consideră recurentl eronată aplicarea legii de către instanţa de fond şi anume a prevederilor *art.248 alin.(l) din Legea insolvabilităţii,* şi nu poate fi considerat justificat argumentul instanţei de fond, precum, că termenul pentru înaintarea cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului a expirat la data de 09 mai 2022.

32. Comunică, că doar începând cu 14.09.2020 ca urmare a modificărilor operate la *art. 248 din Legea insolvabilităţii nr. 149 din din 29.06.2012 (LP nr. 141 din 16.07.2020, publicat în Monitorul Oficial Nr. 205-211 la 14.08.2020),* creditorilor a fost oferit dreptul de a înainta cerere privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolvabil, până atunci dreptul la astfel de acţiune era exclusiv în competenţa lichidatorului/administratorului insolvabilităţii.

33. Suplimentar, atrage atenţia, că urmează a se ţine cont inclusiv de starea de urgenţă instituită prin Dispoziţiile Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a RM nr.l din 18.03.2020, nr. 3 din 15.04.2021 şi nr. 5 din 02.03.2022, prin care au fost suspendate termenele de prescripţie începând cu 18 martie 2020-15 mai 2020 (58 zile), 15 aprilie 2021- 28.04.2021 (13 zile) şi 02 martie 2022 - 04 aprilie 2022 (33 de zilei) iar în total 104 zile.

34. Astfel, în speţa dată urmează a se ţine cont inclusiv de suspendarea termenului de prescripţie de atragere la răspundere subsidiară patrimonială a membrilor organelor de conducere a debitorului SRL ’’Agroulei”.

35. Prin urmare, rezultă, că Serviciul Fiscal de Stat a obţinut dreptul de a formula acţiunea privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SRL ’’Agroulei” începând cu data de 14.09.2020 în ordinea *art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012.* Termenul de prescripţie a început de la data când creditorilor li s-a recunoscut prin lege dreptul la acţiune directă în asemenea categorii de cauze civile şi anume, de la data de 14.09.2020, data la care a intrat în vigoare *LP nr. 141 din 16.07.2020.*

36. Aşadar, consideră că Serviciul Fiscal de Stat s-a încadrat în termenul general de prescripţie de 3 ani prevăzut de *art. 248 alin. (5) din Legea insolvabilităţii.* Prin urmare, se constată că creditorul Serviciul Fiscal de Stat cu certitudine a probat, că cererea înaintată a fost depusă în termenul stabilit de *art. 248 din Legea insolvabilităţii.*În asemenea circumstanţe, este evidentă netemeinicia excepţiei de tardivitate înaintată de către avocatul intimaţilor Capaţina Ion Ioan, Palii Serghei Veniamin, Saca Aneta Vasilii şi Nicov Mihail Valentin, aceasta fiind pasibilă respingerii.

37. Luând în consideraţie faptul, că au fost respectate termenele privind înaintarea acţiunii privind atragerea la răspundere subsidiară, Serviciul Fiscal de Stat, în

calitate de creditor al SRL ’’Agroulei” consideră,că încheierea recurată este neîntemeiată,instanţa de fond examinând superficial materialele dosarului, cu interpretarea eronată a normelor de drept.

Termenul de declarare a recursului:

38. Instanța de recurs reiterează prevederile art. 425 CPC, care statuează expres că, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

39. Instanța de recurs, constată că încheierea instanței de fond din 04 aprilie 2023 (f.d.70), iar cererea de recurs a fost declarată la data de 10 aprilie 2024 (f.d.80-81), în interiorul termenului legal de 15 zile. Astfel, prin prisma art. 425 CPC instanța de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

Argumentele expuse în referița la cererea de recurs.

40. La data de 24 iunie 2024 (f.d.102), avocatul Serghei Şteliman în interesele lui Căpăţînă Ion, Palii Serghei, Saca Aneta şi Nicov Mihail a depus referință la recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat împotriva încheierii judecătoriei Orhei (sediul Teleneşti) din 04 aprilie 2024 ,în care a indicat că, nu este de acord cu recursul declarat, îl consideră neîntemeiat şi necesar de a fi respins, cu menţiunea fară modificări a încheierii contestate,din considerentele.

41. Astfel, legea insolvabilităţii prevede expres că, deşi cererea de atragere la răspundere subsidiară poate fi depusă în decurs de 3 ani de la data cînd s-a aflat sau trebuia să se afle persoana ce a cauzat insolvabilitatea, ea, în orice caz nu poate fi pusă mai tîrziu de 2 ani de la intentarea procedurii de insolvabilitate.

42. Prin urmare, afirmaţia recurentului că ar avea importanţă doar data la care s-a aflat persoana ce poate fi atrasă la răspunderea subsidiară, iar data la care a fost intentat procesul de insolvabilitate nu ar avea nici o importanţă, contravine prevederilor exprese ale art. 248 alin. 5 al legii insolvabilităţii.

43. Deci, pentru a stabili, a fost cererea de atragere la răspundere subsidiară depusă în interiroul termenului de prescripţie sau în afara acestuia, instanţa de insolvabilitate trebuie să verifice următoarele:

- Dacă cererea a fost depusă nu mai tîrziu de 3 ani de la data la care s-a aflat sau trebuia să se afle persoana care a cauzat insolvabilitatea;
- Dacă de la momentul intentării procesului de insolvabilitate pînă la depunerea cererii de atragere la răspundere subsidiară au trecut nu mai mult de 2 ani.

44. În caz dacă măcar unul din aceste tremen este depăşit, cererea de atragere la răspundere subsidiară se consideră depusă tardiv.

45. După cum se atestă din materialele cauzei procedura insolvabilităţii în privinţa SRL ’’Agroulei” a fost intentată la 17.11.2016.În susţinerea acţiunii

reclamantul face referire la actul de control fiscal din 10.02.2017, întocmit chiar de reclamant. Respectiv, temeiurile pe care le invocă reclamantul, în susţinerea poziţiei sale de atragere a pîrîţilor la răspundere subsidiară, el le-a cunoscut cel tîrziu din 10.02.2017. Respectiv, 3 ani de la 10.02.2017 (data la care reclamantul cunoştea cu certitudine circumstanţele la care se referă ca temei de atragere la răspundere subsidiară) au expirat la 10**.**02**.**2020**.** Doi ani de la intentarea procedurii de insolvabilitate au expirat la 17.11.2018. Respectiv, 3 ani de la data expirării a 2 ani de la intentarea procedurii de insolvabilitate - data de la care cel tîrziu începe să curgă prescripţia, au expirat la 17.11.2021.

46. Astfel, termenul de prescripţie de atragere la răspundere subsidiară a expirat la 10.02.2020, deoarece la 10.02.2017 organul fiscal cunoştea circumstanţele la care se referă în cererea sa. Chiar dacă el nu ar fi cunoscut aceste circumstanţe la această dată, oricum cel tîrziu la 17.11.2018 ar fi început să curgă termenul de prescripţie, care astfel ar expira la 17.11.2021.

47. Necătînd la aceasta cererea de chemare în judecată de atragere la răspundere subsidiară a fost depusă în instanţă abia la 11.12.2023, fiind omis termenul de prescripţie cu 3 ani 10 luni şi 9 zile. Practic depăşirea termenului este mai mare ca însăşi termenul de prescripţie.

48. Curtea Europeană în jurisprudenţa sa a indicat în repetate rînduri că admiterea unei cereri depuse cu omiterea termenului prescripţiei extensive reprezintă o încălcare a principiului ’’sucurităţii raporturilor juridice” şi, în consecinţă încălcarea dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. 1 al Convenţiei Europene. epună cereri de atragere la răspunderea subsidiară a fost adoptată mai tîrziu. Or, această lege a fost adoptată încă în 2020. Astfel, în 2020 au dispărut temeiurile ce au împiedicat organul fiscal să depună nemijlocit cererea de atragere la răpundere subsidiară în instanţa de judecată. Conform prevederilor art. 116 CPC, dacă termenul de prescripţie este omis din motive întemeiate, repunerea în termen poate fi cerută doar dacă actul procedural este îndeplinit în decurs a 30 zile din momentul dispariţiei temeiurilor care au justificat omiterea termenului.

49. La caz se atestă că în 2020 nu mai exista nici un temei ce ar împiedica organul fiscal să depună nemijlocit în instanţă cererea de atragere la răspundere subsidiară. Necătînd la aceasta, organul fiscal nu a depus cererea timp de 30 zile de la modificarea legii, dar a făcut acest lucru peste 3 ani şi 3 luni.

50. Mai reține că la 15.04.2021 Parlamentul a instituit starea de urgenţă, însă Comisia pentru Situaţii Excepţionale nu a dispus suspendarea termenelor de prescripţie. Starea de urgenţă încă nu duce în mod automat la suspendarea termenelor de prescripţie.

51. La fel,Curtea Constituţională a declarat neconstituţională hotărîrea Parlamentului prin care s-a instituit începînd cu 15.04.21 starea de urgenţă,

respectiv această hotărîre este nulă cu efect retroactiv şi nu poate genera consecinţe juridice.

52. Conchide că,către 02.03.2022 termenul de prescripţie era expirat încă o dată, după celălalt criteriu, expirînd 3 ani de la data întocmirii actului de control fiscal, la care se referă recurentul în cererea de răspundere subsidiară.

53. Mai specifică,că Curtea Europeană în cauza ''Boian vs România" a indicat că în cauze similare urmează a fi pronunţate decizii analogice, iar o jurisprudenţă selectivă reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. 1 al Convenţiei Europene.

54. Prin urmare, admiterea recursului ar constitui o încălcare a dreptului intimaţilor la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. 1 al Convenţiei Europene.

55. Solicită, respingerea recursului depus de Serviciul Fiscal de Stat ca fiind neîntemeiat şi menţinerea fară modificare a încheierii judecătoriei Orhei (sediul Teleneşti) din 04.04.2024 .

Aprecierea instanței de recurs:

56. Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs și a materialelor din dosar, Colegiul Civil consideră recursul întemeiat şi care urmează a fi admis,cu casarea integrală a încheierii judecătoriei Orhei (sediul Teleneşti) din 04.04.2024, și restituirea cauzei la rejudecare la prima instanță în alt complet de judecată din considerentele.

57. Art.1 din Legea insolvabilității consemnează în alin. (4) că procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

58. Art.423 alin.1 în coroborare cu art.426 alin.2 CPC prevede că, încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părţi şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, la caz Legea insolvabilității, recursul fiind depus la instanța a cărei încheiere se atacă. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de CPC.

59. Art. 8 alin. 4) din Legea insolvabilității stipulează că, în vederea soluţionării recursului, instanţei de recurs i se trimit, în copii certificate de instanţa de insolvabilitate, doar actele care interesează soluţionarea căii de atac.

60. Conform prevederilor art. 8 alin (2) din Legea insolvabilității încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării şi numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege.

61. În conformitate cu art. 426 alin. 3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3

judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

62. Conform articolului 427 lit.b) CPC instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

63. Colegiul civil constată că, La data de 12 decembrie 2023, reclamantul Serviciul Fiscal de Stat a depus la Judecătoria Orhei (sediul Telenești) o cerere de chemare în judecată împotriva pârâților Căpăţînă Ion, Plaii Serghei, Saca Aneta, Nicov Mihail, privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere al debitorului societății cu răspundere limitată „Agroulei".

64. La data de 11 martie 2024, pârâții Căpăţînă Ion, Palii Serghei, Saca Aneta, Nicov Mihail, reprezentați de avocatul Serghei Şteliman, au depus o cerere privind excepția de tardivitate la cererea de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere al debitorului.

65. Prin încheierea din 04 aprilie 2024 a judecătoriei Orhei (sediul Telenești), s-a dispus:

- Se admite cererea pârâților Căpăţînă Ion, Palii Serghei, Saca Aneta, Nicov Mihail ,privind excepția de tardivitate.
- Cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat împotriva lui Căpăţînă Ion, Palii Serghei, Saca Aneta, Nicov Mihail, privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere al debitorului, se respinge ca fiind tardivă.

66. La data de 10 aprilie 2024 (f.80), Serviciul Fiscal de Stat a înaintat cerere de recurs împotriva soluției instanței de fond din 04 aprilie 2024, solicitînd admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Teleneşti nr. 2i-105-2/2023 din 04.04.2024, soluţionând prin decizie problema respectivă .

67. Colegiul civil,consideră că pronunțînd soluția supusă recursului instanța de fond a aplicat eronat dispozițiile excepției de tardivitate prevăzute la art. 186^1 CPC.

68. Astfel,confom normei legale enunțate :(1) Cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripție sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepției, instanța de judecată examinează excepția

de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen. (2) Excepția de tardivitate și, după caz, repunerea în termen se soluționează în ședință de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanților citați legal nu împiedică examinarea cererilor.(3) Dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepția de tardivitate, instanța de judecată respinge acțiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs. (4) Instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii adoptate conform alin. (3), este în drept: a) să respingă recursul şi să menţină încheierea; b) să admită recursul şi să caseze integral încheierea, restituind cauza spre rejudecare. (5) Dacă se dispune repunerea în termen şi/sau excepția de tardivitate se respinge, instanța de judecată emite o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul și continuă examinarea cauzei.

69. Instanța de recurs statuiază ,că instanța de fond în speța dată nu a elucidat pe deplin și nu s-a expus cert în privința prevederilor *art.248 alin.(l) din Legea insolvabilităţii,referitor la* termenul pentru înaintarea cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului.

70. Or, doar începând cu 14.09.2020 ca urmare a modificărilor operate la *art. 248 din Legea insolvabilităţii nr. 149 din din 29.06.2012 (LP nr. 141 din 16.07.2020, publicat în Monitorul Oficial Nr. 205-211 la 14.08.2020),* creditorilor a fost oferit dreptul de a înainta cerere privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolvabil, până atunci dreptul la astfel de acţiune era exclusiv în competenţa lichidatorului/administratorului insolvabilităţii.

71. Deasemenea,Colegiul civil reține faptul că, Serviciul Fiscal de Stat la data de 14 martie 2024 a depus referință la cererea exepției de tardivitate (f.d.62), în care a invocat faptul,că suplimentar, atrage atenţia, că urmează a se ţine cont inclusiv de starea de urgenţă instituită prin Dispoziţiile Comisiei pentru Situaţii Excepţionale a RM nr.l din 18.03.2020, nr. 3 din 15.04.2021 şi nr. 5 din 02.03.2022, prin care au fost suspendate termenele de prescripţie începând cu 18 martie 2020-15 mai 2020 (58 zile), 15 aprilie 2021- 28.04.2021 (13 zile) şi 02 martie 2022 - 04 aprilie 2022 (33 de zilei) iar în total 104 zile.

72. Instanța de fond ,însă la emiterea soluției supuse recursului nu s-a expus în nici un fel în această privință ,or la caz această circumstanță este oportună și importantă speței date,întru soluționarea obiectivă a cauzei .

73. Prin neexepunerea referitor la suspendarea termenului de prescripţie de atragere la răspundere subsidiară patrimonială a membrilor organelor de conducere a debitorului SRL ’’Agroulei” instanța de insolvabilitate în astfel de circumstanțe nu a constatat cu certitudine cînd anume Serviciul Fiscal de Stat a obţinut dreptul de a formula acţiunea privind atragerea la răspundere subsidiară a

membrilor organelor de conducere a debitorului SRL ’’Agroulei” în ordinea *art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012.*

74. Or, excepţia de tardivitate în temeiul *art. 186[1] din Codul de procedură civilă* poate fi invocată doar pentru cazurile în care se omite termenul de prescripţie extinctivă de depunere a cererii în instanţa de judecată.

75. În circumstanțele date, Colegiul Civil şi de contencios administrativ consideră că recursul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat urmează a fi admis ca fiind întemeiat,cu casarea integrală a încheierii judecătoriei Orhei (sediul Teleneşti) din 04.04.2024,și restituirea cauzei la rejudecare la prima instanță în alt complet de judecată.

76. Rejudecînd cauza prima instanță urmează să țină cont de cele menționate și prin aplicarea corectă a normelor legale să emită o soluție legală și întemeiată.

77. Conform art.428 alin.1) Cod de procedură civilă, decizia instanţei de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanţei la data emiterii.

78. În conformitate cu dispozițiile art.427 lit.b),428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi ,-

d e c i d e :

Se admite cererea de recurs declarată de Serviciul Fiscal de Stat .

Se casează integral încheierea judecătoriei Orhei (sediul Teleneşti) din 04 aprilie 2023,pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat împotriva lui Căpăţînă Ion, Plaii Serghei, Saca Aneta, Nicov Mihail, privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere al debitorului societății cu răspundere limitată „Agroulei,cu restituirea cauzei la rejudecare la prima instanță în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Preşedintele completului,
judecător Elena Grumeza

Judecători Dumitru Corolevschi

Natalia Chircu